

Magyar Pszichológiai Szemle



Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@tk.mta.hu

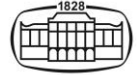
Szerkesztőségi titkár: Dorner László

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása: <http://mpszle.edmgr.com/>



AKADÉMIAI KIADÓ

MEGJELENT AZ ÚJ TEMATIKUS SZÁM!!!!

A Magyar Pszichológiai Szemle 2017/1-es tematikus különszáma:
A kötődéskutatások változó arca: Fejlődépszichológiai nézőpontból.
Hámori Eszter vendég-szerkesztésében

Mondhatnak-e újat napjaink kötődés kutatásai?
A tematikus különszám tanulmányaiban megtalálja a választ!

A tojás és a tyúk problémája: Specifikus génhatások, gondozói viselkedés és kötődés

Gervai Judit és kutatócsoportja (MTA) publikált elsőként 2000-ben a csecsemőkori kötődés egyéni változatosságának hátterében álló specifikus génhatásokról. A molekuláris genetikai módszerek fejlődése a genetikai vizsgálatok érzékenységének növekedését eredményezte az elmúlt évtizedekben. Jelen tanulmányukban áttekintik az elmúlt 15 év során a témában összegyűlt kutatásokat, amelyek számos érdekes kérdést vetettek fel a génhatások és a kötődés kölcsönhatásainak kutatásában. A tudományos bizonyítékok azt sugallják, hogy az idegrendszerben kifejeződő bizonyos gének különböző változatai hozzájárulhatnak a gondozói környezetre való eltérő csecsemőkori érzékenységhez (gén-környezet kölcsönhatások). Emellett a gondozói viselkedés sajátosságai befolyásolhatják a kötődés fejlődésében fontos gének működését is (epigenetikai hatások).

Kötődés és kultúra: valóban univerzális a kötődés?

Fülöp Márta és Szabó Zsófia (MTA) tanulmánya a kötődéselméletet az elmúlt hat évtized kulturális összehasonlító vizsgálatainak tükrében mutatja be. A kötődés kulturális vizsgálatainak émiikus megközelítése az elmélet számos alaptételét kérdőjelezi meg: így például az anya-gyerek kapcsolat monotropizációját, illetve etnocentrikusnak tekintik az anyai érzékenység megnyilvánulási kritériumait. A tanulmány azt a nézetet képviseli, hogy a kötődési folyamatok a gyermeket körülvevő biológiai és társadalmi környezethez történő legjobb alkalmazkodást szolgálják. Eszerint ha a társadalmi-kulturális közeg az euro-amerikaitól eltérő, akkor a kötődés folyamatai is eltérőek lehetnek.

Társas kapcsolataink szövevénye és az egyéni kötődési stílus: Egy vagy több kötődési modellel élünk?

Magyar Pszichológiai Szemle

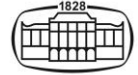


Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@tk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Dorner László

E-mail: pszichoszemle@gmail.com



AKADÉMIAI KIADÓ

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása: <http://mpsze.edmgr.com/>

Dunbar társas agy hipotézise szerint az emberi intelligencia és beszédképesség az evolúció során elsősorban azért fejlődött ki olyan magas szinten, hogy az egyén átlassa és kezelni tudja a mintegy 150 főt magában foglaló csoportokban kialakuló bonyolult kapcsolati rendszereket. **Berán Eszter és munkacsoportja (PPKE, SE, Bloomfield College, CEU)** kutatásukban azt vizsgálták, hogy a nagy csoporton belüli, szoros kapcsolatokról álló kisebb csoportok mérete összefüggésben áll-e a személy kötődési stílusával. Eredményeik bizonyítják, hogy a kötődési kapcsolat biztonságossága összefüggést mutat a kapcsolati háló szerkezetével és méretével is, sőt, személyes kapcsolataink értékelésekor több, eltérő kötődési modellt használunk, ami megkérdőjelezi a monotropikus modell érvényességét felnőttéknél.

Régi téma új köntösben: a csecsemőkori kötődés bontakozása, közös figyelem és atipikus anyai viselkedés

Tóth Ildikó és munkacsoportja (MTA) kutatásukban a 9 hónapos csecsemők és anyjuk közös figyelmi tevékenységét és triadikus helyzet létrehozására irányuló kezdeményező viselkedését vetik össze az egyéves korban mért kötődés minőségével és az anyai érzelmi kommunikáció atipikusságával. Izgalmas eredményük, hogy a 9 hónapos kori interakciók során megfigyelt koordinált közös figyelem vélhetően inkább a csecsemő fejlődési üteme által meghatározott készségek, semmint az anya egyéni viselkedésének függvénye. Ez magyarázhatja, hogy – ellentétben a párhuzamos közös figyelemmel – a korai koordinált közös figyelem egyéni változatossága nem mutatott kapcsolatot a kötődés minőségével, mely utóbbit elsősorban a gondozói viselkedés alakít.

Fordulópont-e az óvodáskor a kötődés fejlődésben? Szülő-gyermek dialógusok, kötődés és a szelf fejlődése

Pohárnok Melinda és munkacsoportja (PTE) a óvodáskori kötődéskutatások új perspektíváit foglalja össze. Tanulmányukban a szülő és a gyermek közti párbeszéd fejlődési szerepét vizsgálják. Eszerint, a szelf fejlődéséhez jelentősen hozzájárulnak a gyermek és a szülő között zajló párbeszéd, amelyeknek célja, hogy a gyermek által átélt, vagy a szülővel közösen megtapasztalt negatív érzelmi töltetű vagy konfliktusos eseményeket közösen felidézzék és újraépítsék a résztvevők. A kutatások bizonyítják, hogy a szülő-gyermek dialógusok az affektív jelentésalkotás szinterei, melyben a gyermek az anya szenzitív támogatása mellett biztonságban fedezhetik fel belső világát.

A kötődés élményrétegei serdülőkorban: Család? Barátság? Szerelem? Szex?

A kötődés serdülőkori változásának élményrétegeit vizsgálja **Hámori Eszter és Horváth Julia (PPKE)** kutatása. Olyan kérdésekre keresnek választ többek között, hogy hogyan képeződnek a serdülők élményvilágában a számukra fontos személyek, kapcsolatok és élmények, változnak-e a prioritások a kötődés mozgatóiban, és ha igen, milyen lelki dinamika állhat ennek a hátterében?

Magyar Pszichológiai Szemle



Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@tk.mta.hu

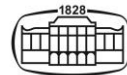
Szerkesztőségi titkár: Dorner László

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása: <http://mpszle.edmgr.com/>



AKADÉMIAI KIADÓ

Módszertanilag is izgalmas kérdés az élményrétegek vizsgálata: a tanulmányban a szerzők által kidolgozott új eljárással (Kötődés Asszociációs Eljárás) is megismerkedhet az olvasó.

Klinikusok figyelmébe!

Kötődés, maladaptív sémák és betegségélmény emlőrákkal küzdő nőknél.

Désfalvi Judit és kutatócsoportja (SE Onkológiai Központ, PPKE, PTE) vizsgálata a daganatos betegség és a kötődés szövevényes összefüggéseit vizsgálja emlőrákkal küzdő nőknél. A kutatás újdonsága, hogy a kötődés, a betegségélmény és a megküzdés kapcsolatának különféle rétegeit tárja fel többféle módszer alkalmazásával. Az egyéni betegségtörténetek szorosan összefonódnak az emlőrákkal küzdő nők élettörténetével, kapcsolati élményeivel és kötődési mintázataival. Vajon felrajzolhatók-e speciális mintázatok a kötődés és a megküzdés összefüggésében? Minderről többet olvashat a tanulmányban.

Amennyiben bármelyik vizsgálat érdekl, szeretne kapcsolatba lépni a szerzőkkel, akkor keresse Dorner László szerkesztőségi titkárt (pszichoszemle@gmail.com).

Amennyiben a 2017/1. számot meg szeretné vásárolni, akkor kérjük írjon az alábbi email címre: journals@akkrt.hu

Amennyiben egy meghatározott cikk érdekl, akkor az alábbi linken keresztül tudja megrendelni:

www.akademiai.com

<http://akademiai.com/toc/0016/72/1>

A különszám korlátozott számban megvásárolható lesz a Magyar Pszichológiai Társaság XXVI. Országos Tudományos Nagygyűlésén Szegeden, 2017.június 1-3 között.

Üdvözlettel,

Prof. Fülöp Márta

Magyar Pszichológiai Szemle főszerkesztője

fulop.marta@tk.mta.hu

Dorner László

Szerkesztőségi titkár

pszichoszemle@gmail.com